

ÅRSPLAN 26/27

Harakollen FUS aktivitetsbarnehage

Harakollen FUS
aktivitetsbarnehage

INNHold

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon
Verdier
Hovedmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom
Demokrati
Mangfold og gjensidig respekt
Likestilling og likeverd
Bærekraftig utvikling
Livsmestring og helse

4. Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning
Organisering og ledelse
Læringsstøtte

5. Barns medvirkning

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid
Samarbeid med andre instanser

7. Overganger

Tilvenning i barnehagen
Overganger innad i barnehagen
Overgang mellom barnehage til skole

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon
Planlegging
Vurdering
Dokumentasjon
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

9. Barnehagens fagområder

**BARNET
FØRST!**

1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Årsplanen viser hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.37). Årsplanen beskriver hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

Visjon:

Sammen gir vi barndommen verdi: Vennskap, lek og glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den setter retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – i dag og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Våre metoder for å jobbe mot visjonen:

Barnehagen skal bidra til å gi barndommen verdi ved å gi barna mulighet for lek som kilde til trivsel. I lek kan barna delta med lyst og engasjement. Barn som leker, viser evne til å slappe av, la seg rive med og ha det morsomt alene eller sammen med andre. Gjennom lek skal barna få anledning til å oppleve humor og glede. Når barna opplever humor og glede gir dette hverdagsmagi. Hverdagsmagi er øyeblikk vi ønsker barna skal huske, og minne dem om Harakollen FUS aktivitetsbarnehage.

Leken har mange uttrykksformer og kan føre til forståelse og vennskap på tvers av alder og språklig og kulturell ulikhet. I et lekefellesskap legges grunnlag for barns vennskap med hverandre. Personalet blir med i leken og er en lekevenn for de som strever med å danne vennskap.

Verdier:

Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Våre metoder for å jobbe i tråd med verdiene:

I Harakollen FUS aktivitetsbarnehage er vi **glødende** når vi:

- Tar tak i barnas interesser
- Vi er engasjert
- Tar i bruk de voksnes kunnskap og interesser

I Harakollen FUS aktivitetsbarnehage er vi **skapende** når vi:

- Lar oss inspirere av barnas kreativitet
- Legger til rette for impulsive aktiviteter
- Jobber prosessorientert

I Harakollen FUS aktivitetsbarnehage er vi **tilstedeværende** når vi:

- Er til stede
- Viser interesse for barna og hverandre
- Lytter
- Ser hvert eneste barn
- Har en god dialog med foreldrene

Hovedmål:

- FUS barn har et positivt selvbilde
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS barn gleder seg til "resten av livet", og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller
- FUS barn har det gøy i barnehagen

Våre metoder for å jobbe mot målene:

- Vi er gode rollemodeller
- Vi har fokus på barnets mestring
- Vi anstrenger oss for å forstå barnet
- Vi bekrefter barnet på en positiv og anerkjennende måte
- Vi tilrettelegger for lek og aktiviteter
- Vi har god kommunikasjon med hjemmet
- Vi tilrettelegger for god tilvenning i barnehagen
- Vi tar tak i barnets interesser og lytter til dem
- Vi jobber i både i små og større grupper med barn
- Vi møters barnets spørsmål med interesse
- Vi snakker varmt og positivt om viktige, vanskelige eller spennende ting
- Vi legger til rette for at barnet får påvirke og medvirke i egen hverdag
- Vi legger til rette for at barnet får lære om demokrati

- Vi sørger for at det er gøy i barnehagen hver dag
- Vi tøyser og har humor i hverdagen
- Vi lekkes til rette for relasjoner, sosialt samspill og vennskap
- Vi er delaktige i lek
- Vi er aktive ute sammen med barna

I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Det innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetansesatsing, der målet er et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.

2. OM BARNEHAGEN

Harakollen FUS aktivitetsbarnehage er en del av FUS kjeden som er en av Norges største private barnehageaktører. Barnehagen startet opp i oktober 2016. Vi jobber kontinuerlig med å utvikle og forbedre oss. Målet er å bli den mest foretrukne barnehagen i Øvre Eiker.

Vi ligger fint til på Harakollen med kort vei til skog, fotballøkke og flere lekeplasser. I skogen har vi også vårt eget leiområde, hvor vi har telt med ovn for kalde dager, en fin bekk å leke med, samt bål plass og mulighet for mange gode opplevelser.

Barnehagen er organisert som en basebarnehage:

Stifinnerne er base for 1 - 2 åringene. Skogvokterne er base for 3-6 åringene

Vi velger denne organiseringen for å bedre utnytte ressursene våre i barnehagen, benytte oss av hele bygget og vennskap på tvers av gruppene. Barna er trygge på de ansatte og de ansatte kjenner alle barna, på den måten blir det ikke så sårbart ved fravær. Vi er hovedsakelig blandede grupper i ytterkantene av dagen og samlet i mindre grupper i kjernetiden.

Vi har felles rutiner som skaper forutsigbarhet, mulighet til å leke i mindre grupper slik at vi også ser hvert enkelt barn og mulighet til å følge opp de sårbare barna ved behov for det.

Hele barnehagen har felles satsningsområde og vi jobber med samme pedagogiske tema iløpet av året, men innholdet tilpasses gruppene og barnas alder og modenhet.

Vi har til sammen 88 barn og 21 faste ansatte i barnehagen.

I løpet av året har vi 5 planleggingsdager, samt andre viktige begivenheter som det kan være verdt å merke seg. De finner du oppdatert i Mykid.

Som aktivitetsbarnehage vil fysisk aktivitet gjennomsyre hele det pedagogiske opplegget vårt. Egenverdien ved å drive fysisk aktivitet er at barna får bedre motorikk og kroppsbeherskelse, de blir mer robuste, de holder seg mer friske, og de får ta del i et fellesskap som skapes når flere individer driver med samme aktivitet for å nå egne eller felles mål. I tillegg viser forskning at fysisk aktivitet også gir en intellektuell utvikling og bedrer grunnlaget for å tilegne seg teoretisk kunnskap. Man lærer seg å samarbeide, løse konflikter og mestre utfordringer. Samtidig utvikles barnas individualitet, språk, sanser og kommunikasjonsevner. Gjennom fysisk aktivitet ønsker vi at barna skal få et positivt selvbilde ved å oppleve mestring i ulike aktiviteter.

For å nå målene våre har vi utarbeidet en årsoversikt for fysisk aktivitet, denne kan du finne i Mykid.

I tillegg jobber vi med følgende temaer:

- Barnekonvensjonen
- Jeg er meg! Min meg (et opplegg fra Stine Sofie stiftelsen)
- Trafikksikkerhet
- Brannvern
- Norges urbefolkning
- Vanntilvenning for skolestarterne: kurs vårhalvår

Det skal være stor stas å være eldst i barnehagen og ofte opplever vi at barna gjerne trenger litt mer utfordringer det siste året.

3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

«Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Vårt syn på barn og barndom:

- Vi anerkjenner barndommens egenverdi
- Vi har fokus på lek og vennskap
- Gjennom barns medvirkning får barna erfaringer med aktiv deltagelse i samfunnet

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av.»
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Våre metoder for å fremme demokrati:

- Vi lar barna medvirke i egen hverdag
- Vi vektlegger barnas ulike meninger og perspektiver og anerkjenner deres åndsfrihet
- Barna lærer å vente på tur, dele og ta hensyn til hverandre

Mangfold og gjensidig respekt

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

Våre metoder for å fremme mangfold og gjensidig respekt:

- Vi markerer samedagen og synliggjør ulike verdier, religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- Vi lar barna bli kjent med ulike kulturer, levesett og familieformer
- Vi vektlegger kulturskaping gjennom barns egne uttrykk i musikk, dans, lek og forming

Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.»
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10)

Våre metoder for å fremme likestilling og likeverd:

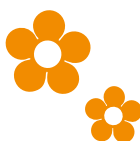
- Alle får de samme mulighetene
- De ansatte er gode rollemodeller
- Vi snakker med barna om ulikheter

Bærekraftig utvikling

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.»
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10.)

Våre metoder for å fremme bærekraftig utvikling:

- Reduserer matsvinn
- Kaster og sorterer søppel sammen med barna
- Lærer barna å ta vare på seg selv, hverandre, naturen og dyrelivet
- Barna får erfaring med å ta vare på materielle gjenstander rundt seg
- Vi benytter oss av gjenbruksmateriale

Livsmestring og helse

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.»
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

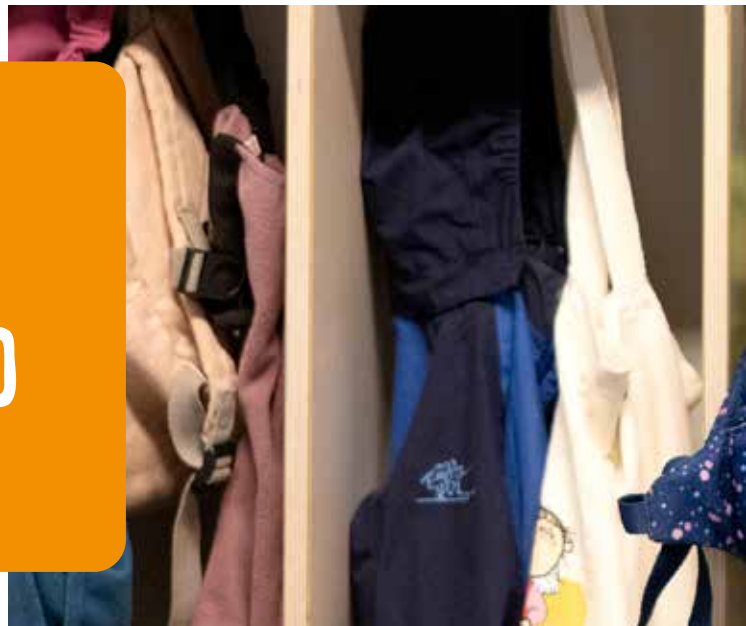
Våre metoder for å fremme livsmestring og helse:

- Fremmer sunne matvaner gjennom konseptet SmartMat
- Barna får mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen
- Vi legger til rette for daglig fysisk aktivitet
- Barna øver seg på å sette grenser for seg selv og å ha respekt for andres grenser
- Barna blir kjent med egne og andres følelser
- Vi legger til rette for og jobber for at alle skal få venner
- Handlingsplan for fremming av et trygt psykososialt miljø, og forebygging av krenkelser og mobbing i barnehagen

Handlingsplanen finner du under Nyhetsbrev i Mykid

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

Barnet først er et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Sosioemosjonell støtte og veiledning handler om hvordan de ansatte klarer å skape en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle gode relasjoner med andre, oppleve glede ved å lære noe nytt, oppleve trygghet og tilknytning og ha en opplevelse av selvbestemmelse og selvstendighet.

Positivt klima: I et positivt klima smiler og ler de ansatte sammen med barna. Vi ser mange bevis på at de har en god relasjon til barna, og de viser entusiasme og interesse både med kroppen og stemmen. De er der barna er, i barns høyde og med kroppen vent mot dem.

Negativt klima: Det er fravær av at de ansatte straffer, håner, kjefter og erter barna.

Sensitive voksne-trygge barn: Å være sensitiv handler om å være oppmerksom og respondere på det enkelte barns tegn på at de har behov for støtte. De ansatte kjenner barna godt. De merker hvis barna er urolige, redde, uoppmerksomme, uinteressert, og de tilpasser atferden sin for å respondere på det de ser.

Barns perspektiv og medvirkning: De ansatte følger barns initiativ og ideer, viser fleksibilitet og ivaretar barnas perspektiv. De lar barn uttrykke seg og etterspør barns ideer, gir barn ansvar og oppmuntring til å klare seg selv.

Emosjonskompetanse hos barn og ansatte:

Emosjonskompetanse handler om å identifisere og forstå egne følelser og håndtere frustrasjon. Det handler om å forhindre at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart, og ha kontroll over hvordan og når du uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: I emosjonsveiledning er de ansatte bevisst barnets følelser, er til stede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barnets følelser. De går inn i følelsen til barnet, og navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter de barnet i problemløsningen.

Organisering og ledelse:

Organisering og ledelse handler om hvordan ansatte skaper en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle god selvregulering, holde fokus og vise interesse for lek og læringssituasjoner. De ansatte etablerer og opprettholder rutiner og strukturer for å skape forutsigbarhet og trygghet, slik at barna kan engasjere seg i meningsfulle og utviklingsfremmende aktiviteter.

Gruppeledelse og veiledning: de ansatte er proaktive og har klare forventninger til atferd. De gir oppmerksomhet på ønsket atferd og gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger:

Avdelingen har klare rutiner og de ansatte sikrer flytende overganger. Barna kjenner til regler, og barnehagehverdagen preges av lite venting. Innhold og aktiviteter er godt forberedt.

Variasjon: Det er varierte og interessante materialer i barns høyde. De ansatte tar barns perspektiv og legger til rette for barns deltakelse i aktiviteter.

Læringsstøtte:

Læringsstøtte handler om at de ansatte gir støtte til barnas læring. Det teoretiske grunnlaget kommer hovedsakelig fra forskning på kognitiv utvikling og språkutvikling. Der vektlegges forskjellen mellom det å kun lære fakta og læring av hvordan fakta henger sammen, er organisert og avhengig av hverandre. Barns kognitive og språklige utvikling er avhengig av mulighetene de får til å benytte eksisterende ferdigheter, og om de ansatte støtter utviklingen av stadig mer komplekse ferdigheter. Læring skjer når barnet er i samspill, er aktivt og opplever mening og engasjement. Ren instruksjon egner seg ikke for barn i barnehagealder. De har behov for å delta og medvirke og oppleve mening for at læring skal kunne skje.

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring:

De ansatte bruker læringsfremmende diskusjoner og aktiviteter sammen med barna. Læring handler ikke bare om å tilegne seg kunnskap, men også om å benytte denne kunnskapen i nye situasjoner. De ansatte legger mest vekt på å øke barnas forståelse, snarere enn bare å gjennomføre læringsaktiviteten. De ansatte relaterer nye begreper til situasjoner, hendelser eller objekter som barna er kjent med. Gjenkjenning fremmer læring. De ansatte etterspør barns tenkning og problemløsning.

Tilbakemeldinger: Barn trenger tilbakemeldinger på egen læring for å få mest mulig ut av en situasjon/aktivitet. Når barna er i lek og holder på med aktiviteter kan de ansatte gi hint (verbalt eller fysisk)

eller stille spørsmål og komme med innspill for at barna skal holde på lenger med en oppgave, og dermed oppnå økt læring og mestring. Målet er tilbakemeldingssirkler, det vil si gjentakende spørsmål - svar - sekvenser, slik at barnet får en dypere forståelse av det aktuelle temaet.

Språk: I språkstøtte er det viktig med hyppige samtaler sammen med barna, og frem- og tilbake utvekslinger mellom barnet og de ansatte. De ansatte snakker med barna, ikke til. De stiller mange åpne spørsmål, der det kreves mer enn et eller to ord til svar, de repeterer og videreutvikler barnas utsagn, setter ord på det de selv gjør og det barna gjør. De har et variert språk, forklarer ord og knytter ord til

BARNET FØRST!

hendelser/erfaringer her og nå. De ansatte har en klar intensjon om å fremme barns språk i samtaler mellom barna og mellom barn og ansatte.

Egenledelse i lek og læring: De ansatte støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering, igangsetting. De ansatte tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek.

Slik arbeider vi med Barnet først:

Danning gjennom omsorg, lek og læring.

Danning er en livslang prosess som skjer i samspill med omgivelsene, og handler blant annet om å utvikle evnen til refleksjon i forhold til seg selv. Barna skal få en begynnende forståelse for felles verdier og normer i samfunnet, for å kunne delta i fellesskapet. De normer og verdier, tanker og handlinger som overføres gjennom prosessene de voksne leder og veileder barna i, er med på å danne barna. Et nært samarbeid med barnas hjem og barnehagens verdigrunnlag er forutsetninger for arbeidet med danning.

OMSORG

En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet og innlevelse. Å føle seg trygg er et grunnleggende behov som er en forutsetning for lek, læring og videre utvikling.

Slik gjør vi:

- Lytter og bekrefter
- Sørger for at barn og voksne kan gi og få omsorg
- Ser alle barna
- Gi barna støtte i ulike hverdagssituasjoner
- Anerkjenner barns perspektiv og handlinger
- Lar barna bidra i fellesskapet
- Lar barna kjenne tilhørighet

LEK OG LÆRING

Leken har en stor egenverdi i barnekulturen. Leken i seg selv er barns måte å utvikle seg, og å lære. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer hele dagen, i alle hverdagssituasjoner.

Slik gjør vi:

- Ser lek og læring som en helhet
- Leker fram læring
- Lar barna leke mye og følger lekeinitiativene deres
- Utforsker leken sammen med barna og bruker fantasi
- Stimulerer leken og gir utfordringer til videre lek

VENNSKAP OG FELLESSKAP

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.

Slik gjør vi:

- Gir barna felles lekereferanser og opplevelser
- Tilstedeværende voksne
- Støtter barna i å ivareta egne behov og ta hensyn til andres behov
- Øver på egenledelse
- Tilrettelegger det fysiske miljøet

SPRÅK OG KOMMUNIKASJON

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Slik gjør vi:

- Vi setter ord på alt vi gjør
- Vi lytter og bekrefter
- Er bevisst vår egen rolle i kommunikasjonen
- Støtter hvert enkelt barn i deres språkutvikling
- Støtter flerspråklige barn til å bruke morsmålet sitt

5. BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Våre metoder for å sikre barns medvirkning:

- Lytter og observerer
- Har gode samtaler
- Hjelper barn til å sette ord på følelser og opplevelser
- Gir bekreftelse og viser forståelse
- Tilrettelegger det fysiske miljøet
- Skjermer god lek
- Lar barna bygge vennskap
- Oppmuntre barns ideer og initiativ
- Former dagen med hensyn til barnas behov, ønsker og tanker
- Gir barn tid og rom for å uttrykke seg og ta egne valg

6. SAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Foreldresamarbeid og foreldremedvirkning

Foreldrene utgjør et foreldreråd der felles interesser tas opp og skal være med på å skape et godt barnehagemiljø. Hver høst velges en representant + vara fra hver base til barnehagens samarbeidsutvalg (SU). SU skal være et rådgivende og samarbeidende organ, som i tillegg har representanter fra de ansatte fra hver base samt daglig leder som sitter som representant for eier (FUS).

En gang i året sender vi ut en nasjonal foreldreundersøkelse i regi av UDIR. Foreldreundersøkelsen gir deg som forelder mulighet til å si din mening om hvordan du opplever barnehagetilbudet, og barnas trivsel i barnehagen. Vi oppfordrer alle foreldre til å svare på undersøkelsen, da den gir oss som barnehage en rettesnor for å opprettholde arbeidet vi gjør, samtidig som vi må være i endring og utvikling, til det beste for barna. Vi bruker resultatene til å analysere og utvikle kvalitet i barnehagen. Undersøkelsen sendes på e post og SMS, til en av foreldrene. Undersøkelsen er anonym.

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

- Oppstartssamtale nye foreldre
- Daglig kontakt ved henting og levering
- Foreldremøte to ganger i året
- Tilbud om foreldresamtaler to ganger i året, og ellers ved behov
- Opprette samarbeidsutvalg, med minimum 3 møter i året og ellers etter behov.
- Ulike arrangementer som f.eks. påskerebus og sommeravslutning
- Foreldreundersøkelse

Tidlig innsats er viktig for en god og trygg oppvekst. For å sikre dette er det i noen tilfeller behov for samarbeid med de nevnte instanser over. Barnehagen, PPT, barnevernstjenesten og familiesenteret er aktører som bidrar til å skape trygge og gode oppvekstsvilkår for barn.

PPT og spesialpedagogisk team er den faglige instansen som kan gi en sakkyndig vurdering som gjelder barns funksjonsevne. Foreldre er aktivt med i samarbeidet med PPT. PPT gir råd til både barnehage, og foreldre om tilbudet rundt det enkelte barn. Familiesenteret i Øvre Eiker kommune består av jordmortjeneste, psykologisk helsestasjon, fysioterapi, familieteam og friskliv. Familiesenteret tilbyr forebyggende og helsefremmende tjenester til barn og deres familier. Ved samtykke fra foreldrene kan helsesykepleier og barnehage samarbeide. Når det går barn i barnehagen som trenger støtte motorisk kan familiesenteret bistå med fysioterapi.

Barnevernet er en offentlig tjeneste, som har som oppgave å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg, og bidra til at barn får trygge oppvekstsvilkår.

“Alle som jobber i barnehagen har taushetsplikt” (Lov om barnehager § 20) Taushetsplikten omfatter både en plikt til å tie om opplysninger om personlige forhold man får kjennskap til som ansatt i barnehagen, og en plikt til å hindre at noen på annen måte får kjennskap eller tilgang til slike opplysninger. Barnehageansatte har opplysningsplikt til barnevernstjenesten når det foreligger grunn til alvorlig bekymring angående barn. Opplysningsplikten går foran taushetsplikten.

(Lov om barnehager § 22)

Samarbeid med andre instanser:

- Kommunen
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Barnevernet
- Familieteam
- Helsestasjonen
- Skole

TSM

I Øvre Eiker kommune er vi så heldige at vi er en del av Tverrfaglig samarbeidsteam. Dette teamet består av representanter fra barnehage, PPT, barnevern og helsestasjon og er et organ som skal sikre tidlig, helhetlig og koordinert innsats rundt barna vi har i barnehagen. I enkelte tilfeller kan vi oppleve at vi ikke evner å gi barna et tilstrekkelig godt tilbud i vårt allmennpedagogiske arbeid, og kan få råd og veiledning i teamet. I tilfeller hvor vi ser at vi må sette i gang ytterligere tiltak, skjer dette i nært samarbeid med foreldre/foresatte. Vi har møter på månedlig basis, og møtene avholdes i barnehagen. Disse møtene har som mål og etablere en lik forståelse på tvers av virksomheter, og bidrar til at vi som ansatte har kompetanse, er trygge i arbeidet vårt og har tilgang til felles refleksjon og ulike verktøy å benytte i arbeidet med barna. Ved å arbeide i et tverrfaglig samarbeidsteam sikres både lik praksis, og et godt samarbeid når det er behov.

7. OVERGANGER

Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:

- Nye småbarn: 1-2 åringer
- Tidlig og god informasjon til foresatte
- Besøksdager for barn og foreldre før oppstart
- Vi tilbyr hjemmebesøk
- Oppstarts samtaler for nye foreldre før sommeren
- God tid på oppstart – minimum 5 dager med foreldre. Foreldrene tar aktivt del i barnehagens aktiviteter. Oppstarten utvides ved behov.
- Anbefale kortere dager i en periode etter oppstart
- Primærkontakt med egen primærinstruks
- Sikre forståelse ved bruk av tolk ved behov
- God struktur og organisering. Planlegge oppstarten godt på forhånd. Ha en god plan for de barna som fortsetter på avdelingen. Fast dagsrytme hver dag som er tydelig for barn og foreldre. Ha faste aktiviteter hver dag som skaper forutsigbarhet. Aktiv bruk av overgangsobjekter

Nye store barn: 3-5 år

- Tidlig og god informasjon til foresatte
- Oppstarts samtaler med foreldre under tilvenning
- God tid på oppstart – minimum 5 dager med foreldre. Foreldrene tar aktivt del i barnehagens aktiviteter. Oppstarten utvides ved behov.
- Anbefale kortere dager i en periode etter oppstart
- Primærkontakt med egen primærinstruks
- Sikre forståelse ved bruk av tolk ved behov
- God struktur og organisering. Planlegge oppstarten godt på forhånd. Ha en god plan for de barna som fortsetter på avdelingen. Fast dagsrytme hver dag som er tydelig for barn og foreldre. Ha faste aktiviteter hver dag som skaper forutsigbarhet.

Tilvenning

Overganger innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang innad i barnehagen:

- Vi starter overgangen til ny base på vårhalvåret med tilvenning 2 dager i uken.
- Barna har med trygge, kjente ansatte under tilvenningsperioden, samt blir kjent med nye ansatte som skal være med dem fra høsten.
- Overgangssamtaler mellom pedagogiske ledere

Overgang mellom barnehage til skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang til skolen:

- Vi jobber tverrfaglig og allsidig med skolestarterne gjennom hele året, hele tiden med et fokus på at det nærmer seg skolestart. Vi oppøver selvstendighet, undrer oss en til en og i fellesskap over hva skolen er, og blir kjent med skolerelaterte begreper
- På forsommeren drar vi på skolebesøk, hvor barna får møte lærere og fadderbarn
- Det gjennomføres overgangs samtaler mellom pedagogisk leder og foreldre i mai. Pedagogisk leder har etter dette et overgangs møte med fagleder på skolen hvor informasjonen fra overgangs samtaler videreføres. Dersom det er behov for omfattende tilrettelegging etableres det samarbeid i god tid før skolestart.

Overgang barnehage - skole

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, holder seg faglig oppdatert og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: «en lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid.» Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- Forberedelser før møter, og felles refleksjon på møter
- Ulike temaer, knyttet opp mot «Barnet først» sikrer en rød tråd
- Kontinuerlig endring og utviklingsarbeid for å utvikle kvaliteten

PLANLEGGING

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

Våre metoder for planlegging:

- Observerer og tar utgangspunkt i barnas interesser og nivå
- Planlegger turer og aktiviteter for hver gruppe
- Lytter til foreldrene og barna i planleggingsarbeidet
- Utarbeider månedsplaner for hver avdeling og gjør den kjent for foreldrene

VURDERING

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38).

Våre metoder for vurdering:

- Barna kommer med tilbakemeldinger på opplegget både spontant og i samtale i etterkant
- Vi vurderer opp mot målene i årsplan
- Foreldrene får komme med innspill på foreldremøter/samtaler
- Årlig eksternt observasjon med CLASS og etterarbeid med denne

DOKUMENTASJON

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39).

Våre metoder for dokumentasjon:

- Har god kommunikasjon med foreldrene og er åpne for innspill
- Forteller foreldrene om hvordan barnet har hatt det i barnehagen ved henting
- Gjennomfører foreldresamtaler
- Bruker kartleggingsverktøy ved behov
- Gjennomfører brukerundersøkelse hvert år
- Planer, månedsbrev og bilder i MyKid

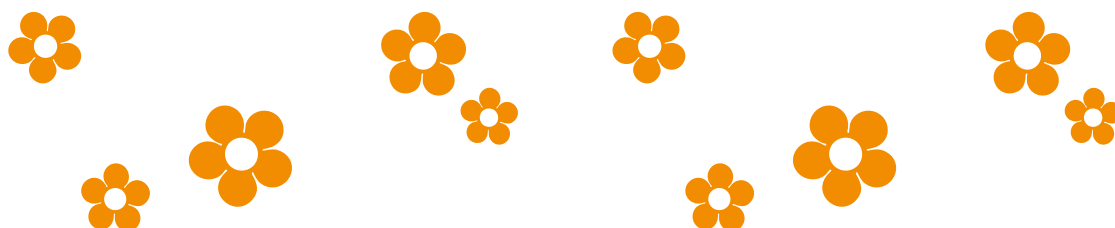
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Våre metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

- Tverrfaglige samarbeidsmøter med PPT, barnevern og helsestasjon
- Samarbeider med spesialpedagoger og støtteresurser til enkeltbarn
- Følger opp IOP og sakkyndige vurderinger
- Sikrer god struktur og organisering av avdelingen til det beste for alle barn

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

Våre metoder for å ivareta rammeplanens hensikt med fagområdene:

Alle barn skal utvikle seg og oppleve framgang. Det er viktig at barna får oppgaver som gir dem muligheten til å lære noe nytt, mestre nye utfordringer og få god selvfølelse. Alle barn får ikke oppleve alt samtidig selv om de går på samme avdeling. Vi deler i mindre grupper slik at barna får ulike utfordringer og erfaringer.

Vi har delt progresjonsarbeidet ut ifra hva fagområdene rammeplanen sier vi skal jobbe etter. Det er mange opplevelser vi ønsker barna skal få i sitt leke- og læringsmiljø og vi tar hensyn til at barn utvikler seg ulikt og har ulikeinteresser. Aldersinndelingen er fleksibel, men veiledende, se progresjonsplanen her:

Progresjonsplan

«SAMMEN GIR VI
BARNDOMMEN VERDI, LEK OG
GLEDE. HVERDAGSMAGI OG
VENNEGARANTI!»

26

27

